

Financieel crisisplan

Stichting Pensioenfonds Pon

geldend vanaf 5 oktober 2022

1. Inleiding

Het bestuur van Pensioenfonds Pon (hierna: het Fonds) heeft een financieel crisisplan opgesteld. In dit financieel crisisplan legt het bestuur vast hoe het handelt als het Fonds in een crisissituatie terecht komt.

Dit financieel crisisplan is voor het laatst op 5 oktober 2022 door het bestuur van het Fonds vastgesteld en wordt jaarlijks beoordeeld en indien nodig aangepast.

Het Fonds heeft dit financieel crisisplan opgesteld conform het bepaalde bij en krachtens artikel 145 van de Pensioenwet en artikel 29b van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds.

De volgende onderwerpen zullen aan bod komen:

- Beschrijving van een crisissituatie.
- Beschrijving van één of meer risico's die naar het oordeel van het Fonds kunnen leiden tot een financiële crisissituatie.
- De kritische dekkingsgraad van het Fonds.
- Beschikbare maatregelen, mate van inzetbaarheid en effectiviteit van deze maatregelen.
- De prioritering van de maatregelen.
- Evenwichtige belangenafweging.
- Communicatie tijdens een crisissituatie en over het financieel crisisplan.
- Besluitvormingsproces tijdens een crisissituatie.
- Evaluatie en toetsing crisisplan.

De pensioenregeling van het Fonds betreft een Collectieve Defined Contribution-regeling (CDC-regeling) met een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. Hiermee wordt beoogd een geïndexeerde middelloonregeling uit te voeren. Tot 1 januari 2015 kende het Fonds een pensioenregeling ondergebracht bij Nationale-Nederlanden. Dit herverzekeringcontract is per 31 december 2014 beëindigd en premievrij gemaakt, zonder winstdeling. Vanaf 2015 voert het Fonds de opbouw van de toekomstige pensioenaanspraken in eigen beheer uit.

De herverzekerde pensioenregeling bij Nationale-Nederlanden betreft een gesloten regeling. Voor deze regeling wordt geen premie meer betaald. Op basis van de bepaling van DNB¹ wordt verondersteld dat een herverzekerd pensioenfonds geen financieel crisisplan hoeft op te stellen. Derhalve heeft dit financiële crisisplan geen betrekking op de herverzekerde pensioenregeling binnen het Fonds. Als hierna wordt gerefereerd aan het financiële crisisplan van het Fonds betreft dit de Collectieve Defined Contribution (CDC)-regeling, in eigen beheer.

De dekkingsgraad betreft het gehele Fonds, dus inclusief de herverzekerde pensioenregeling en de beschikbare premieregeling. Deze dekkingsgraad bepaalt of er sprake is van een crisissituatie.

2. Beschrijving financiële crisissituatie

Een financiële crisis kan worden gedefinieerd als de (financiële) situatie waarbij de doelstelling(en) van het Fonds niet meer kunnen worden waargemaakt. De doelstelling van het Fonds is vastgelegd in de statuten (artikel 3): "Het Fonds stelt zich ten doel het uitvoeren van de pensioenregeling, waaronder in ieder geval is begrepen, maar niet beperkt tot: het beheren en beleggen van (pensioen)vermogen, het verstrekken of doen verstrekken van pensioen- of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden, alsmede het (her)verzekeren van verplichtingen, één en ander overeenkomstig de bepalingen van de statuten, de uitvoeringsovereenkomst, de pensioenregeling, alsmede al hetgeen dienstig is aan het vorenstaande alles in de ruimste zin van het woord".

¹ <http://www.toezicht.dnb.nl/3/50-233343.jsp>

In de onderstaande tabel zijn de verschillende financiële situaties opgesomd die het bestuur als financiële crisissituaties aanmerkt. Deze situaties zijn voorzien van een classificatie. Hierbij geldt:

- Geen crisissituatie.
- Situatie vraagt (urgente) aandacht: het bestuur beziet of sturingsmiddelen ingezet kunnen of moeten worden en zo ja, in welke fase.
- Crisissituatie: crisisplan treedt in werking.

Financiële situaties	Consequenties	Crisis?
a) Beleidsdekkingsgraad > maximum van VEV en dekkingsgraad waarbij volledige toekomstbestendige toeslagverlening kan plaatsvinden		
b) Ondergrens toeslagverlening < Beleidsdekkingsgraad < maximum van VEV en dekkingsgraad waarbij volledige toekomstbestendige toeslagverlening kan plaatsvinden	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen herstelplan • Gedeeltelijke toeslagverlening mogelijk mits en indien dekkingsgraad erna > of gelijk aan de ondergrens blijft 	
c) MVEV < Beleidsdekkingsgraad < Ondergrens toeslagverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Conform b) • Geen toeslagverlening 	
d) Kritische dekkingsgraad < Beleidsdekkingsgraad < MVEV	<ul style="list-style-type: none"> • Conform c) • Indien deze situatie vijf jaar voortduurt en de actuele dekkingsgraad bij de laatste vaststelling ook onder het MVEV ligt: korten opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten, zodanig dat de actuele dekkingsgraad direct gelijk is aan het MVEV 	
e) Beleidsdekkingsgraad < kritische dekkingsgraad	<ul style="list-style-type: none"> • Conform d) • Kortten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten zodanig dat in tien jaar naar verwachting herstel tot VEV mogelijk is 	

De ondergrens voor toeslagverlening voor het Fonds is 103,8% per 30 september 2021.

3. Risico's die kunnen leiden tot een financiële crisissituatie

De volgende risico's kunnen volgens het oordeel van het bestuur leiden tot situaties die als financiële crisissituatie kunnen worden aangemerkt:

- Voortijdige beëindiging of ingrijpende wijziging van de pensioenovereenkomst en/of uitvoeringsovereenkomst.
- Een stijging van de technische voorziening (zonder dat hier een gelijke stijging van de beleggingen tegenover staat), bijvoorbeeld door:
 - een daling van de rente waarmee de technische voorziening gewaardeerd dient te worden;
 - een wijziging van de methodiek van vaststelling van de waarde van de technische voorziening, zoals bijvoorbeeld de UFR methodiek;
 - een stijging van de levensverwachting;
 - een verzwaring van de grondslagen of toekomstige uitvoeringskosten.
- Een daling van de waarde van de beleggingen, bijvoorbeeld door tegenvallende beleggingsresultaten.

4. Kritische dekkingsgraad

De kritische dekkingsgraad is de actuele dekkingsgraad waarbij het Vereist Eigen Vermogen naar verwachting niet meer binnen tien jaar kan worden bereikt, zonder de aanspraken te korten.

De herstelkracht van het Fonds is mede afhankelijk van de hoogte en de curve van de rentetermijnstructuur en het verwacht rendement. De kritische dekkingsgraad (waarbij in tien jaar hersteld kan worden tot het VEV) is per 31 december 2021 gelijk aan 99%. Deze kritische dekkingsgraad is gebaseerd op het verwacht rendement dat gelijk verondersteld is aan de maximale parameters zoals deze gelden vanaf 1 januari 2020, conform de Commissie Dijsselbloem.

De kritische dekkingsgraad is afhankelijk van de (markt)rente. In de onderstaande tabel wordt ter indicatie de kritische dekkingsgraad voor een tweetal scenario's (bij zowel een parallelle rentestijging als een parallelle rentedaling met een procentpunt ten opzichte van de rentetermijnstructuur per 31 december 2021) weergegeven.

Kritische dekkingsgraad per 31 december 2021	
Effect rente	Kritische dekkingsgraad
0%	99%
+ 1%	94%
-/- 1%	103%

Indien de actuele dekkingsgraad van het Fonds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad zal het bestuur de kritische dekkingsgraad vast laten stellen op basis van de dan geldende economische omstandigheden.

5. Beschikbare maatregelen, inzetbaarheid en effectiviteit

Het juridisch uitgangspunt is dat de werkgever in overleg met de werknemers de inhoud van de pensioenregeling bepaalt. Het bestuur van het Fonds stelt op grond van artikel 4 lid 1 van de statuten en artikel 3 van de uitvoeringsovereenkomst het pensioenreglement vast, in overeenstemming met de door de werkgever gesloten pensioenovereenkomst. Het bestuur van het Fonds is op grond van artikel 8A van de statuten bevoegd om het beleid van het Fonds vast te stellen. Het beleid van het Fonds is opgenomen in de ABTN.

Het Fonds heeft de volgende maatregelen ter beschikking om te voorkomen dat zij in een crisissituatie terechtkomt, of om uit een crisissituatie te herstellen:

- a. het niet (volledig) toekennen van toeslagen;
- b. het aanpassen van het beleggingsbeleid;
- c. het aanpassen van de premie;
- d. het verlagen van de pensioenopbouw;
- e. het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.

a. Het niet (volledig) toekennen van toeslagen

Het toeslagenbeleid van het Fonds is beschreven in hoofdstuk 5.3 van de ABTN. Het niet (volledig) toekennen van toeslagen in een crisissituatie is onderdeel van het huidige beleid en wordt in die zin al volledig gebruikt voor herstel. Immers, bij een beleidsdekkingsgraad lager dan de ondergrens (103,8% per 30 september 2021) wordt geen toeslag toegekend. Tijdens een crisissituatie is de toeslagverlening zodoende geen effectief sturingsmiddel in zoverre dat de dekkingsgraad door de inzet niet stijgt.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van deze maatregel weergegeven:

Het niet (volledig) toekennen van toeslagen	
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none"> • ABTN, hoofdstuk 5.3 • Pensioenreglement Basis pensioen artikel V lid 1 • Pensioenreglement Excedent pensioen artikel V lid 1 • Pensioenreglement Anw-hiaat pensioen artikel V lid 1 • Pensioenreglement Netto pensioen, artikel 17.2 • Uitvoeringsovereenkomst artikel 8 lid 1
Mate van inzetbaarheid	Bestuur neemt besluit.
Effectiviteit maatregel	Bij dekkinggraad van 100% geldt: 1% vermindering toeslagverlening = 1% minder verlaging dekkinggraad.
Groepen die geraakt worden door maatregel	Deelnemers en gewezen deelnemers: <ul style="list-style-type: none"> • koopkrachtvermindering na pensionering Pensioengerechtigden: <ul style="list-style-type: none"> • directe koopkrachtvermindering
Oordeel bestuur	De maatregel levert geen extra herstel op, maar draagt wel bij aan het stabiel houden van de dekkinggraad.

b. Het aanpassen van het beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van het Fonds is beschreven in hoofdstuk 5.5 van de ABTN.

Het bestuur acht het aanpassen van het beleggingsbeleid alleen opportuun indien de economische omstandigheden naar de mening van het bestuur zodanig zijn gewijzigd dat aanpassing van het strategisch beleggingsbeleid noodzakelijk is.

Een besluit tot aanpassing van het strategisch beleggingsbeleid kan door het bestuur worden genomen en dient vergezeld te gaan van een deugdelijke onderbouwing door middel van bijvoorbeeld een herijking van het beleggingsbeleid of een ALM-studie. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat het risicoprofiel niet vergroot mag worden indien het Fonds in dekkingstekort verkeert.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van deze maatregel weergegeven:

Aanpassen beleggingsbeleid	
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none"> • ABTN, hoofdstuk 5.5 • Statuten artikel 5 lid 5
Mate van inzetbaarheid	Bestuur neemt besluit.
Effectiviteit maatregel	<ul style="list-style-type: none"> • Risico-reductie leidt tot minder kans op lagere dekkinggraad. • Minder risico = minder verwacht rendement = daling verwachte toekomstige toeslagverlening. • 10% Minder zakelijke waarden geeft ongeveer 0,4% lager verwacht rendement voor de beleggingen in eigen beheer (o.b.v. maximale parameters conform Commissie Dijsselbloem).
Groepen die geraakt worden door maatregel	Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden: <ul style="list-style-type: none"> • kans op korting wijzigt • verwachte toekomstige toeslagverlening wijzigt
Oordeel bestuur	Het bestuur ziet het aanpassen van het beleggingsbeleid niet als herstelmaatregel. Het bestuur acht het aanpassen van het beleggingsbeleid alleen opportuun indien de economische omstandigheden naar de mening van het bestuur zodanig zijn gewijzigd dat aanpassing van het strategisch beleggingsbeleid noodzakelijk is.

	Een besluit tot aanpassing van het strategisch beleggingsbeleid kan door het bestuur worden genomen en dient vergezeld te gaan van een deugdelijke onderbouwing door middel van bijvoorbeeld een herijking van het beleggingsbeleid of een ALM-studie.
--	--

c. Het aanpassen van de premie

Het premiebeleid van het Fonds is beschreven in hoofdstuk 5.2 van de ABTN.

De hoogte van de verschuldigde premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld. De hoogte van de richtpremie bedraagt 26,0% van de pensioengrondslag. In afwijking van het vorenstaande hebben de sociale partners voor de periode 2022 tot en met 2024 een premiepercentage afgesproken van 30,0% van de pensioengrondslag. Normaliter kan de richtpremie worden aangepast binnen een bandbreedte tussen 22,0% en 26,0% van de pensioengrondslag.

Voor de berekening van de kostendekkende premie wordt uitgegaan van de gedempte kostendekkende premie op basis van verwacht rendement.

Indien de verschuldigde premie hoger is dan de gedempte kostendekkende premie zal het meerdere worden toegevoegd aan het premie-egalisedepot. Indien de verschuldigde premie lager is dan de gedempte kostendekkende premie zal het meerdere worden onttrokken aan het premie-egalisedepot.

De feitelijke premie van het Fonds bedraagt in 2022 circa 3% van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2021. Dit gegeven, in combinatie met de hoogte van de premie, maakt dat het Fonds de premie niet als sturingsmiddel ziet. Het inzetten van deze maatregel heeft immers een zeer beperkt effect op de dekkingsgraad.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van deze maatregel weergegeven:

Premieverhoging	
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none"> • ABTN, hoofdstuk 5.2 • Pensioenreglement Basis pensioen artikel VI lid 1 • Pensioenreglement Excedent pensioen artikel VI lid 1 • Pensioenreglement Anw-hiaat pensioen artikel VI lid 1 • Uitvoeringsovereenkomst artikel 4
Mate van inzetbaarheid	<p>Het inzetten van deze maatregel heeft een zeer beperkt effect op de dekkingsgraad en een groot effect op de premiebetaler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdat de pensioenopbouw naar verwachting gekort wordt, zal een premieverhoging van 1%-punt niet leiden tot een verbetering van de dekkingsgraad, maar tot een verhoging van de pensioenopbouw. • Indien er wel sprake is van volledige opbouw leidt een premieverhoging niet tot een stijging van de dekkingsgraad, omdat de extra premie niet ten gunste komt van de dekkingsgraad, maar in het premie-egalisedepot wordt gestort. <p>Het bestuur acht deze maatregel niet evenwichtig.</p>
Effectiviteit maatregel	Impact dekkingsgraad nihil.
Groepen die geraakt worden door maatregel	Deelnemers en aangesloten ondernemingen: <ul style="list-style-type: none"> • hogere kosten
Oordeel bestuur	De maatregel heeft een zeer beperkte tot geen invloed op dekkingsgraad.

d. Het verlagen van de pensioenopbouw

Als in een bepaald jaar de feitelijke premie niet voldoende is om de beoogde pensioenopbouw voor dat jaar te realiseren, dan zal in eerste instantie het tekort ten laste worden gebracht van het premie-egalisedepot, voor zover daartoe middelen aanwezig zijn. Het tekort wordt vastgesteld als het verschil tussen de door het bestuur voor het betreffende jaar vastgestelde gedempte kostendekkende premie en de feitelijke door de werkgever betaalde pensioenpremie. Mocht het premie-egalisedepot niet toereikend zijn, dan wordt de pensioenopbouw voor dat jaar naar rato van het tekort lager vastgesteld.

Daarnaast heeft het bestuur de mogelijkheid om, indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de kritische dekkingsgraad en de premie onvoldoende bijdraagt aan herstel, de pensioenopbouw in enig jaar zodanig te verlagen dat binnen de gestelde hersteltermijn de beleidsdekkingsgraad ten minste gelijk is aan het Vereist Eigen Vermogen.

Bij deze maatregel dient opgemerkt te worden dat de regeling van het Fonds voor enkele ondernemingen minimaal gelijkwaardig dient te zijn aan die van Pensioenfonds van de Metalektro dan wel Pensioenfonds Metaal & Techniek. Er kan voor deze ondernemingen alleen worden besloten om de jaarlijkse pensioenopbouw te verminderen indien dit ook door het betreffende bedrijfstakpensioenfonds wordt toegepast.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van deze maatregel weergegeven:

Verlaging pensioenopbouw	
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none"> • ABTN, hoofdstuk 5.2 • Pensioenreglement Basis pensioen artikel VI lid 1 • Pensioenreglement Excedent pensioen artikel VI lid 1 • Uitvoeringsovereenkomst artikel 4 lid 7
Mate van inzetbaarheid	Bestuur neemt besluit.
Effectiviteit maatregel	Afhankelijk van de rentestand. Verlaging van de pensioenopbouw met 10% heeft een positief effect van ongeveer 0,4% op de dekkingsgraad.
Groepen die geraakt worden door maatregel	Deelnemers <ul style="list-style-type: none"> • vermindering pensioenopbouw in betreffend jaar
Oordeel bestuur	De maatregel heeft beperkte invloed op de dekkingsgraad, maar heeft prioriteit boven korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.

e. Het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten

Het bestuur ziet het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten als uiterste noodmaatregel om binnen de van toepassing zijnde hersteltermijnen uit herstel te komen, indien de andere maatregelen zijn ingezet of het bestuur, na afweging van alle belangen, heeft besloten deze maatregelen niet in te zetten.

Het bestuur kan in enig jaar echter pas besluiten de pensioenaanspraken en de pensioenrechten te korten, indien:

- De beleidsdekkingsgraad van het Fonds per einde van een kalenderkwartaal niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 132 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het Vereist Eigen Vermogen en het Fonds niet in staat is om via het herstelplan aan te tonen dat het Fonds binnen een termijn van tien jaar een beleidsdekkingsgraad heeft hoger of gelijk aan het Vereist Eigen Vermogen. In deze situatie wordt 1/10e van het verschil tussen de in het herstelplan geprognosticeerde beleidsdekkingsgraad en het Vereist Eigen Vermogen gekort.
- De beleidsdekkingsgraad gedurende een aaneengesloten periode van vijf jaar niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het Minimaal Vereist Eigen Vermogen.

In deze situatie neemt het Fonds binnen zes maanden maatregelen die ertoe leiden dat direct wordt voldaan aan het Minimaal Vereist Eigen Vermogen. De korting wordt in dit geval

vastgesteld als het verschil tussen de actuele dekkingsgraad en het Minimaal Vereist Eigen Vermogen. De korting wordt over een periode van 10 jaar uitgesmeerd, maar wordt direct volledig in de voorziening pensioenverplichtingen verwerkt.

- Alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 van de Pensioenwet of artikel 139 van de Pensioenwet.

Er wordt niet meer gekort dan strikt nodig is om voldoende te herstellen.

Uitgangspunt van het Fonds is om alle groepen (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) op dezelfde wijze te korten, indien een situatie van korting zich voordoet. Het bestuur heeft echter de mogelijkheid om verschillende kortingspercentages te hanteren in het kader van een evenwichtige belangenbehartiging tussen de verschillende deelnemersgroepen. Het kortingsbeleid is alleen van toepassing op de pensioenaanspraken en pensioenrechten in eigen beheer.

Het Fonds informeert de aangesloten ondernemingen, de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden schriftelijk over het besluit tot vermindering van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.

In de onderstaande tabel worden de belangrijkste kenmerken van deze maatregel weergegeven:

Korting pensioenaanspraken en –rechten	
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none"> • ABTN, hoofdstuk 5.4 • Pensioenreglement Basis pensioen artikel II lid 6 • Pensioenreglement Excedent pensioen artikel II lid 6 • Pensioenreglement Anw-hiaat pensioen artikel II lid 4 • Uitvoeringsovereenkomst artikel 7 lid 1
Mate van inzetbaarheid	Bestuur kan besluiten tot korting van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.
Effectiviteit maatregel	Bij een dekkingsgraad van 100% geldt: 1% korten van aanspraken in eigen beheer = 0,3% verhoging dekkingsgraad.
Groepen die geraakt worden door maatregel	Deelnemers en gewezen deelnemers: <ul style="list-style-type: none"> • koopkrachtvermindering na pensionering Pensioengerechtigden: <ul style="list-style-type: none"> • directe koopkrachtvermindering
Oordeel Bestuur	Het bestuur ziet deze maatregel als uiterste redmiddel.

6. Prioritering

Wanneer het Fonds zich in een crisissituatie bevindt, zal het bestuur besluiten welke maatregelen worden ingezet en in welke mate. Het bestuur hecht er aan om te benadrukken dat de uiteindelijke keuze met betrekking tot de te nemen maatregelen afhankelijk is van de concrete situatie die zich voordoet op het moment dat de maatregelen moeten worden genomen. Op dat moment worden de belangen van alle betrokkenen op een evenwichtige manier behartigd. Uiteraard vindt het bestuur van het Fonds het van groot belang dat bij het inzetten van de diverse maatregelen het gewenste effect wordt bereikt. Dit wordt dan ook meegenomen in het besluit om de combinatie van de juiste maatregelen in te zetten. Dit betekent dat het voor het bestuur onmogelijk is om op voorhand aan te geven welke (combinatie van) maatregelen daadwerkelijk worden genomen in een crisissituatie.

Het voorwaardelijke toeslagbeleid houdt er al rekening mee dat er geen volledige toeslagen worden toegekend bij een dekkingsgraad die lager is dan de beleidsdekkingsgraad waarbij een volledig toekomstbestendige toeslag verleend kan worden (circa 119% per eind 2021). Ook voorziet het huidige toeslagbeleid reeds in geen toeslagverlening bij een beleidsdekkingsgraad lager dan de ondergrens van 103,8%. Deze maatregel is derhalve realistisch.

Een aanpassing van het beleggingsbeleid waarbij het risicobudget wordt verhoogd, is niet mogelijk in een crisissituatie tenzij dat onderdeel uitmaakt van het bestaande beleid zoals vastgelegd in de ABTN. Een verhoging van het risicobudget is zodoende uitgesloten. Er kan zich wel een moment aandienen waarop wordt besloten om het risicoprofiel te verlagen.

Met betrekking tot de overige genoemde maatregelen is er een aantal factoren dat een rol speelt bij de afweging die aan de te maken keuze ten grondslag ligt. Al deze genoemde maatregelen zijn realistische maatregelen tijdens een crisissituatie.

Het is bij het kiezen van de te nemen maatregelen van groot belang wat de oorzaak is van de crisissituatie. Indien op enig moment wordt geconstateerd dat de door de werkgever en de overige aangesloten ondernemingen betaalde premie in een situatie van dekkingstekort onvoldoende bijdraagt, zal de pensioenopbouw worden verlaagd tenzij de werkgever en de overige aangesloten ondernemingen besluiten tot een verhoging van de premie.

Indien de oorzaak van de crisis een gevolg is van de gerealiseerde beleggingsrendementen, dan ligt het voor de hand om voor een veel breder pallet aan maatregelen te kiezen.

Het inzetten van de maatregel om de pensioenaanspraken en de pensioenrechten te korten, is een mogelijkheid waarbij het bestuur van het Fonds zeer grote prudentie betracht. Het is een uiterst redmiddel. Het toepassen van deze maatregel is een keuze die gemaakt wordt als het niet anders kan. Dit neemt niet weg dat het bestuur van het Fonds onderschrijft en communiceert dat het mogelijk is dat op enig moment het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten daadwerkelijk plaatsvindt.

7. Evenwichtige belangenafweging

Het bestuur van het Fonds behartigt de belangen van alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden en houdt daarmee ook rekening bij het toepassen van de verschillende maatregelen tijdens een crisissituatie.

Voor het bestuur van het Fonds is het van belang, zeker in het kader van artikel 105, lid 2 van de Pensioenwet, om een evenwichtige afweging te maken tussen de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden. Vanzelfsprekend worden in een crisissituatie alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden geraakt, doordat bij een beleidsdekkingsgraad lager dan de ondergrens er aan geen van deze groepen toeslag wordt toegekend. Indien alleen de maatregelen tot verhoging van de premie en/of verlaging van de pensioenopbouw worden ingezet, betekent dit, dat alleen de deelnemers met deze maatregelen zouden worden geraakt.

Het bestuur is van mening dat:

- alle belanghebbenden (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) bij moeten dragen aan herstel in een crisissituatie;
- de lasten zo veel mogelijk gelijk moeten worden verdeeld over de belanghebbenden van het Fonds.

Indien er sprake is van het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten zal in beginsel geen onderscheid worden gemaakt naar de verschillende groepen belanghebbenden. Indien het bestuur op grond van evenwichtige belangenbehartiging het evenwichtiger acht om verschillende kortingspercentages te hanteren, kan het bestuur hiertoe besluiten.

Bij de afweging om de toeslag te verminderen of de korting toe te passen neemt het bestuur onder andere in zijn besluitvorming mee de mogelijke inkomens- en koopkrachteffecten voor respectievelijk de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden.

In het hierna volgende overzicht is opgenomen welke groep(en) belanghebbenden bij een bepaalde maatregel word(t)(en) getroffen.

Maatregel	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Aangesloten ondernemingen
Het niet (volledig) toekennen van toeslagen	X	X	X	-
Beleggingsbeleid aanpassen	X	X	X	X
Premieverhoging	X	-	-	X
Aanpassen pensioenopbouw	X	-	-	-
Korten pensioenaanspraken en pensioenrechten	X	X	X	-

Om de belangen op evenwichtige wijze te kunnen behartigen wordt in een (crisis)situatie voor elke groep (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt op welke wijze en in welke mate de groep bijdraagt aan herstel en welk inkomens- en (directe en indirecte) koopkrachteffecten de bijdrage aan herstel heeft.

Het bestuur combineert de bovengenoemde inzichten met gebeurtenissen uit het verleden (b.v. de ontwikkeling van de levensverwachting) om te komen tot een evenwichtige afweging van de belangen van alle belanghebbenden. In haar afweging neemt het bestuur de volgende punten mee:

- Effectiviteit: Wat is het effect op de dekkingsgraad?
- Proportionaliteit: Weegt het effect op tegen de impact voor de diverse groepen van belanghebbenden?
- Solidariteit: Zijn de bijdragen van de verschillende groepen van belanghebbenden met elkaar in evenwicht?
- Continuïteit: Zijn de maatregelen verstandig met het oog op voorzienbare toekomstige (korte- en lange termijn) ontwikkelingen?

8. Communicatie

Het bestuur van het Fonds vindt het van groot belang dat de belanghebbenden (deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgever) op een volledige, tijdige en duidelijke wijze worden geïnformeerd over het crisisplan en de maatregelen die worden ingezet tijdens een crisis. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar:

- a. De communicatie (van het crisisplan), voordat een crisis zich voordoet.
- b. De communicatie indien een crisis zich voordoet.

a. De communicatie, voordat een crisis zich voordoet

De uitvoeringsorganisatie draagt zorg voor de voorbereiding van de communicatie. Het bestuur keurt de communicatie goed, waarna de belanghebbenden daarvan kennis kunnen nemen.

In de bestaande communicatie via de website wordt aandacht besteed aan de financiële situatie van het Fonds en de eventuele consequenties. Onderdeel hiervan is de periodieke publicatie van de (beleids)dekkingsgraad. Verder worden alle belangrijke ontwikkelingen gecommuniceerd via de website, almede wordt het financieel crisisplan opgenomen op de website.

Alle belanghebbenden worden geïnformeerd over het crisisplan. Hierbij wordt de inhoud van het crisisplan op hoofdlijnen geschetst. Dit wordt als volgt gedaan:

Website:

Het crisisplan wordt binnen een maand na vaststelling van het (gewijzigde) crisisplan opgenomen op de website. Vanwege de complexiteit zal er een verkorte versie worden opgenomen waarbij wordt gestreefd naar taalniveau B1.

Jaarverslag:

In het jaarverslag zal jaarlijks aandacht worden besteed aan het crisisplan.

b. De communicatie tijdens een crisis

Tijdens een crisis zullen alle communicatiemiddelen worden aangewend om belanghebbenden zo spoedig mogelijk te informeren over de financiële situatie van het Fonds, de potentiële consequenties en de potentiële maatregelen.

Het streven is de communicatie met belanghebbenden in alle gevallen binnen 10 werkdagen na de definitieve besluitvorming door het bestuur te laten plaatsvinden.

De communicatie vindt als volgt plaats:

Website

Op de website wordt een nieuwsbericht geplaatst met daarin een korte opsomming van de (voorgenomen) maatregelen. De uitvoeringsorganisatie bereidt deze tekst voor. De tekst wordt vastgesteld door het bestuur.

Schriftelijke communicatie

In aanvulling op het bericht op de website zal er schriftelijke communicatie plaatsvinden, waarbij alle belanghebbenden persoonlijk binnen één maand na het ontstaan van de crisissituatie op taalniveau B1 worden geïnformeerd over de financiële positie, de mogelijke gevolgen daarvan en het inwerking treden van het crisisplan. In eerste instantie betreft het een mededeling per brief dat de beleidsdekkingsgraad de kritische ondergrens heeft overschreden. Ook zal daarin worden aangekondigd wanneer de belanghebbenden een vervolgschrijven kunnen verwachten.

In het vervolgschrijven zal worden aangegeven wat de mogelijke (combinaties van) maatregel(en) zijn indien de financiële positie zich onvoldoende snel herstelt. Deze communicatie zal zoveel mogelijk op taalniveau B1 plaatsvinden. De nieuwsbrief wordt opgenomen op de website en tevens per post verstuurd (of indien mogelijk: per e-mail) naar de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden. De uitvoeringsorganisatie bereidt deze tekst voor. De tekst wordt vastgesteld door het bestuur.

Bijeenkomst

Indien het bestuur dit noodzakelijk acht, wordt binnen vier weken na besluitvorming een bijeenkomst georganiseerd voor de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden.

Communicatie aangesloten onderneming

De communicatie met de aangesloten ondernemingen wordt geïntensiveerd zodra er sprake is van een crisissituatie.

Communicatie deelnemers

Indien er sprake is van korting van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten worden de deelnemers, de gewezen en de pensioengerechtigden in een persoonlijke brief op de hoogte gesteld van de consequenties voor hun pensioenaanspraken en/of pensioenrechten.

Communicatie met overige belanghebbenden

Voorafgaande aan de communicatie met de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden en het plaatsen van een bericht op de website worden de volgende belanghebbenden geïnformeerd:

- DNB wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de voorgenomen maatregelen.
- het belanghebbendenorgaan wordt in een persoonlijk gesprek met (een afvaardiging van) het bestuur geconsulteerd en op de hoogte gesteld van de voorgenomen maatregelen.
- de raad van toezicht wordt in een persoonlijk gesprek met (een afvaardiging van) het bestuur geconsulteerd en op de hoogte gesteld van de voorgenomen maatregelen.

9. Besluitvormingsproces

Op het moment dat zich een crisissituatie voordoet neemt het bestuur de leiding als het gaat om het in gang zetten van die zaken die noodzakelijk zijn om als Fonds adequaat te kunnen reageren. Hierbij worden in elk geval de volgende acties ondernomen:

- Het bestuur: Het (laten) plannen van een bestuursvergadering.
- Het bestuur: Het voorbereiden van informatie met betrekking tot het verhogen van de premie en/of het korten van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten. Deze informatie dient voorafgaande aan de eerste bestuursvergadering beschikbaar te zijn.
- Beleggingscommissie: Het voorbereiden van informatie, waaruit kan worden opgemaakt of de (economische) omstandigheden aanleiding geven tot het wijzigen van het beleggingsbeleid. Deze informatie dient voorafgaande aan de eerste bestuursvergadering beschikbaar te zijn.
- De uitvoeringsorganisatie: Het opstellen van een brief, de tekst op de website plaatsen en (indien van toepassing) het organiseren van een bijeenkomst. De teksten voor de brief en de website worden vooraf door het bestuur van het Fonds geaccordeerd.

Het dagelijks beleid van het Fonds wordt intensief beoordeeld door het bestuur. Het bestuur is daarom bij uitstek in de positie om tijdig een dreigende crisissituatie te signaleren. Omdat het bestuur van het Fonds frequent vergadert, kan het voltallige bestuur vervolgens in voorkomende gevallen als crisisteam optreden.

Besluitvorming vindt ter vergadering plaats door het bestuur. Overeenkomstig artikel 9A lid 2 van de statuten worden besluiten bij unanimitie genomen in een vergadering waarin alle bestuurders aanwezig zijn. Vergaderingen van het bestuur kunnen ook per telefoon, videoconferentie of andere audiovisuele transmissie systemen worden gehouden, mits alle deelnemende bestuursleden elkaar gelijktijdig kunnen verstaan.

In onderstaand overzicht is per maatregel aangegeven welke partijen op welke wijze betrokken zijn bij het besluitvormingsproces.

Maatregel	Bestuur	Werkgever	Tijdstip implementatie
Het niet (volledig) toekennen van toeslagen	Besluit	Informereren	1 januari
Beleggingsbeleid aanpassen	Besluit	-	Enig moment
Premieverhoging	Uitvoeren	Besluit	1 januari
Aanpassen pensioenopbouw	Besluit	Informereren	1 januari
Korten pensioenaanspraken en pensioenrechten	Besluit	Informereren	Wettelijk

10. Evaluatie en toetsing crisisplan

Het financieel crisisplan is onderdeel van de ABTN. De ABTN wordt periodiek door het bestuur van het Fonds geëvalueerd en zo nodig aangepast. Daarbij worden het premiebeleid, het toeslagbeleid en het beleggingsbeleid periodiek getoetst aan de hand van een ALM-studie. De toetsing van het financieel crisisplan wordt bij deze evaluaties meegenomen.

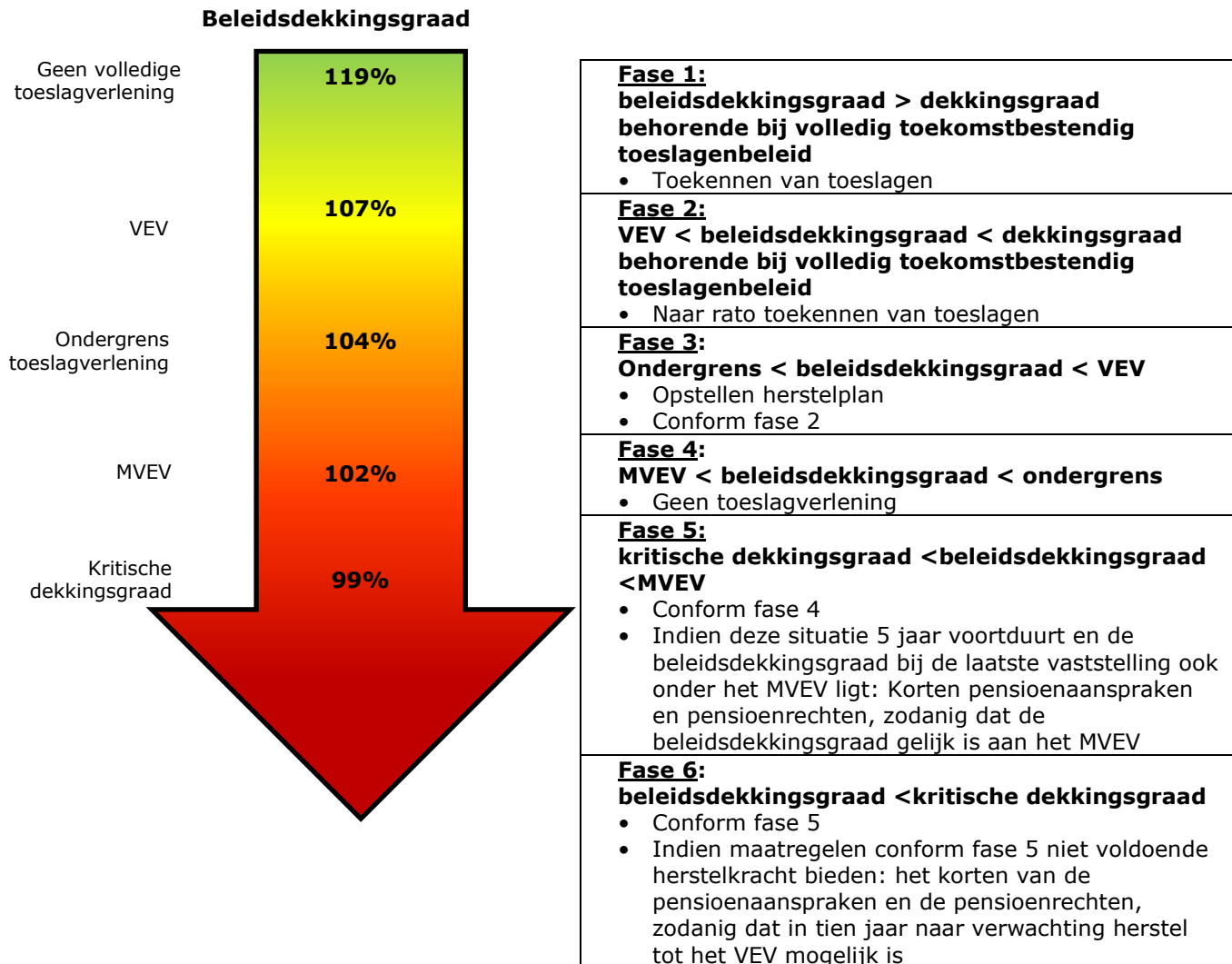
Ten slotte wordt de effectiviteit van het financieel crisisplan beoordeeld, nadat zich een crisis heeft voorgedaan en het financieel crisisplan ten uitvoer is gebracht. Vanwege de impact van wijzigingen op de financiële markten worden de financiële cijfers in dit financieel crisisplan jaarlijks geactualiseerd.

11. Datum vaststelling

Het financieel crisisplan is door het bestuur voor het laatst vastgesteld op 5 oktober 2022.

12. Samenvatting maatregelen in crisissituatie

Het bestuur zal achtereenvolgens de volgende maatregelen inzetten:

Het bestuur is van mening dat een actuele dekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad de doelstellingen van het Fonds in gevaar brengt. Het bestuur ziet een dekkingsgraad van 99%, gelijk aan de kritische dekkingsgraad, als absolute ondergrens en richt het beleggingsbeleid zodanig in dat de kans dat de dekkingsgraad lager dan de kritische dekkingsgraad wordt, zeer beperkt is.